

Andrzej Hunicz

Odrzykoń, pow. Krosno

Informator Archeologiczny : badania 8, 245-246

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nabrzeża rzeki. Stwierdzono nikiłe ślady użytkowania siedliskowego terenu. Na stropie calca stwierdzono ślady melioracji terenu, prowadzące do podniesienia terenu przed groźbą wylewów Nidy. Zebrano nie-liczny materiał zabytkowy późnośredniowieczny i nowożytny.

W wyniku przeprowadzonych rozpoznaw należy stwierdzić, że w tej części miasta średniowiecznego teren użytkowany był gospodarczo pod ogrody i użytki rolne.

3. Przy prowadzonych wykopach wodociągowych, biegnących w poprzek ul. Partyzantów, stwierdzono wyraźne ślady uwarstwienia drogi - drewniane umocnienia i ślady bruku do głębokości 2,5 - 2,8 m od poziomu ulicy. Głębokość wykopu nie sięgała calca. niemniej warstwy spągowe zawierały materiał wczesnośredniowieczny z XII-XIII w.

NOWY WISNICZ, pow. Bochnia

patrz
okres nowożytny

ODRZYKÓŃ, pow. Krosno

Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska P.P.PKZ
Oddział w Lublinie

Badania prowadził mgr Andrzej Hunicz. Finansował WKZ w Rzeszowie. Trzeci sezon badań. Zamek Niski Odrzykoński XIV/XV - XVIII w.

Przeprowadzono badania w rejonie wjazdu na przedzamcze od strony południowej, gdzie spodziewano się rozetnać dawne poziomy drogi dojazdowej, odsłonić i datować relikty przedbramia, ustalić dawne poziomy wjazdu na zamek w kurtynie południowej.

Eksplorowano też wykopy na dziedzińcu w celu ustalenia dawnych poziomów użytkowych, odsłonięcie i datowanie metodami archeologicznymi murów zabudowy przy kurtynie zachodniej, lokalizację i odsłonięcie reliktyw studni.

Droga dojazdowa na przedzamcze zachodnie posiada formę usytuowanego na zboczu tarasu o szerokości 3,5 do 4,0 m. Badania wykazały, iż najstarszy poziom drogi, z końca XIV lub początków XV w., znajdował się 1,9 m niżej niż obecnie. Wjazd na teren przedzamcza posiadał dodatkowo umocnienie w postaci przedbramia. Odsłonięto tu wykonane z piaskowca elementy bramy w postaci węgarów, odboi i progu. Stratygrafia odsłoniętych murów, a więc dostawienie murów przedbramia do kurtyny południowej, a następnie dostawienie węgarów świadczy o tym, że brama powstała w dalszym etapie. Nie wyklucza to faktu, iż fazy te nastąpiły wkrótce po sobie, jeszcze w

XV w. Znalaziona na wysokości progu ceramika i moneta /halerz węgierski z 1623 r. / potwierdza użytkowanie poziomu do pierwszej ćwierci XVII w.

Wnioski powyższe uściślono w wyniku obserwacji nawarstwień odsłoniętych w innym wykopie usytuowanym w obrębie wjazdu na zamek w południowej куртynie, gdzie także odsłonięto kompletnie zachowaną bramę.

W wykopach na dziedzińcu stwierdzono starsze nawarstwienia datowane ceramiką na XIII-XIV w. Poziom dziedzińca w okresie funkcjonowania zamku, w XV - XVI w. znajdował się na głębokości 1,9 - 2,20 m. W jednym z wykopów odsłonięto schodki wykute w skale prowadzące w stronę wieży. Dolny schodek związany z ówczesnym poziomem dziedzińca koresponduje z odsłoniętym nieopodal progiem bramy. W środkowej części dziedzińca odkryto studnię wymienioną w źródłach archiwalnych w pierwszej ćwierci XVI wieku i w wieku XVII /Informator Archeologiczny, Badania 1973, s.289-290/. Warstwy kulturowe, które gromadziły się między stromym zboczem skały a kamienną cembrowiną studni zawierały dużą ilość ceramiki. Wydzielono tu nawarstwienia od końca XIV do połowy XVI w. Na podstawie analizy materiału zabytkowego i układu warstw przyjąć należy, że studnia zbudowana w końcu XIV w. przestała funkcjonować w wieku XVIII.

Odsłonięto także mury zabudowy wzdłuż куртyny zachodniej. Dolne ich partie wiązać należy z najwcześniejszą fazą funkcjonowania przedzamcza.

Odrębnym zagadnieniem była eksploracja warstw w wykopie założonym w fosie, po północnej stronie zamku średniego. Wypełnisko posiadało miąższość 2,6 m. Pierwotnie zbocza fosy oraz dno tworzyły skały. Warstwy wypełniska, szczególnie te najstarsze, zawierały dużą ilość zabytków ruchomych, zwłaszcza ceramikę i kafle, które datujemy na XVI-XVII w.

OLKUSZ

Pracownia Archeologiczno
Konservatorska P.P.PKZ
Oddział w Krakowie

Badania prowadził mgr Marian Myszka. Finansował Urząd Miejski w Olkusz. Trzeci sezon badań. Kościół i klasztor Augustianów oraz mury obronne. Okres późnośredniowieczny /XV - 1 połowa XVI w./.

Badania kontynuowano w północno-wschodniej części średniowiecznego miasta. Ustalono przebieg XIV-wiecznego muru obronnego, o grubości 2 m, ograniczającego teren założenia klasztorowego od wschodu. W południowej części założenia, do muru obronnego, przylega szczytowa ściana prezbiterium kościoła. W części północnej, tuż przed załamaniem muru obronnego w kierunku wschodnim, przylega budynek klasztorny, zbudowany nie później niż w początkach XV wieku. Stanowi on północne skrzydło klasztoru,